

Rialacháin maidir le toirmeasc ar mhargú bianna agus deochanna áirithe atá dírithe ar leanaí

Bunús dlí: Arna ghlacadh le Forathne Ríoga an 25 Aibreán 2025 de bhun Roinn 3, an dara mír, Roinn 10, an tríú mír agus Roinn 23, an chéad mhír d'Acht uimh. 124 an 19 Nollaig 2003 maidir le táirgeadh bia agus sábháilteacht bia, etc.

(Is aistriúchán neamhoifigiúil é seo ar an leagan Ioruach de na rialacháin agus cuirtear ar fáil é chun críocha faisnéise amháin]

Roinn 1. Cuspóir

Is é cuspóir na Rialachán seo sláinte a chur chun cinn trí chosc a chur ar fhadhbanna sláinte agus galair a bhaineann le haiste bia sa daonra trí leanaí a chosaint ar mhargaíocht neamh-inmhianaithe a bhaineann leis an tsláinte.

Roinn 2. Raon feidhme

Tá feidhm ag na rialacháin sin maidir le haon duine a tháirgeann, a phróiseálann agus a dháileann, lena n-áirítear díolacháin nó margaí, earraí bia. Ní áirítear leis sin soláthraithe seirbhísí na sochaí faisnéise, seirbhísí ardáin comhroinnte físeán agus meáin faoi rialú eagarthóirí, lena n-áirítear soláthraithe seirbhísí teilifíse agus closamhairc ar éileamh.

Tá feidhm ag na rialacháin seo maidir leis an Iorua, lena n-áirítear Svalbard.

Roinn 3. Sainmhínte

Sna rialacháin seo, tá feidhm ag na sainmhínte seo a leanas:

- a. leanaí; Daoine faoi bhun 18 mbliana d'aois.
- b. margaíocht: Aon chineál cumarsáide nó gníomhaíochta chun críocha margaíochta. Is ann do chuspóir margaíochta má tá sé mar aidhm ag an gcumarsáid nó ag an ngníomhaíocht díolacháin le tomhaltóirí a chur chun cinn.
- c. urraíocht: Aon chineál ranníocaíochta poiblí nó príobháidí d'imeacht, do ghnó nó do dhuine a bhfuil sé mar aidhm aige díol táirgí le tomhaltóirí a chur chun cinn.

Roinn 4. Toirmeasc ar mhargaíocht

Tá toirmeasc ar mhargú táirgí a chumhdaítear le hlarscríbhinn I, atá dírithe ar leanaí. Beag beann ar cibé an bhfuil an margaíocht dírithe go sonrach ar leanaí, ní dhéanfar margaíocht na dtáirgí sin ar bhealach a spreagann daoine fásta chun an táirge a cheannach do leanaí.

Measfar i gcónaí gur dírithe ar leanaí atá margú na dtáirgí seo a leanas atá clúdaithe le hlarscríbhinn I:

- a. Fógraíocht i bpictiúrlanna i dtaca le scannáin atá dírithe go sonrach ar leanaí faoi bhun 13 bliana d'aois, agus a thosaíonn roimh 18:30.
- b. comórtais a bhfuil teorainn aoise níos ísle ná 18 mbliana acu.
- c. Blastálacha agus samplaí a dháileadh ar leanaí.

Agus measúnú á dhéanamh an bhfuil margú na dtáirgí a chumhdaítear le hlarscríbhinn I dírithe ar leanaí, déanfar measúnú foriomlán, inar féidir na comhpháirteanna seo a leanas a chur san áireamh:

- a. Cibé an bhfuil an táirge á chaitheamh go príomha ag leanaí nó an bhfuil sé go háirithe tarraingteach dóibh
- b. cibé acu an bhfuil foirm chur i láthair, ábhair nó dearaidh ag baint leis an margaíocht atá tarraingteach do leanaí go háirithe, e.g. mar gheall ar theanga, dathanna, éifeachtaí, íomhánna, úsáid beochana nó cartún
- c. Am agus áit na margaíochta
- d. Cibé an bhfuil leanaí nó daoine a d'fhéadfadh achomharc a dhéanamh go háirithe do leanaí, i gceist
- e. Bronntanais, bréagáin, cúpóin, lascainí, earraí bailithe, comórtais nó cluichí a d'fhéadfadh achomharc a dhéanamh go háirithe do leanaí a úsáid

Roinn 5. Díolúintí ón toirmeasc margaíochta

Ceadaítear an mhargaíocht seo a leanas:

- a. urraíocht chun críocha neamhbhrabúis, seachas ranníocaíochtaí le táirgí in larscríbhinn I, catagóirí bia 1-5
- b. úsáid ainm agus trádmharcanna an urraitheora, cé is moite de thrádmharcanna a bhfuil feidhm acu maidir le táirgí sonracha in larscríbhinn I
- c. Dearadh an táirge.
- d. pacáistiú agus clúdach
- e. Gnáththaispeáint táirgí ag an bpointe díola.
- f. Faisnéis faoi tháirgí sollúnta ar láithreáin ghréasáin agus i dtaca leis an bpointe díola.

Roinn 6. Maoirseacht agus gearáin

Déanann Stiúrthóireacht Sláinte na hIorua maoirseacht agus féadfaidh sí na cinntí is gá a dhéanamh chun forálacha na rialachán seo a chur i bhfeidhm, cf. Alt 23 den Ghníomh Bia.

Déanann Comhairle an Mhargaidh breithniú ar achomhairc i gcoinne chinntí na Stiúrthóireachta Sláinte faoi na rialacháin seo. Tá feidhm ag na rialacha nós imeachta a leagtar síos sa Ghníomh um Rialú Margaíochta nó dá bhun maidir leis an bpróiseáil a dhéanann Comhairle an Mhargaidh ar achomhairc a mhéid is iomchuí.

Roinn 7. Ceartú agus fíneálacha comhéigneacha

Má chinneann an Stiúrthóireacht Sláinte gur sáraíodh aon cheann de na forálacha i Roinn 4, féadfaidh an Stiúrthóireacht a ordú go gceartófar an cás. Ag an am céanna, socrófar sprioc-am le haghaidh ceartúcháin. Féadfaidh an Stiúrthóireacht Sláinte deimhniú i scríbhinn a fháil ón sáraitheoir go bhfuil deireadh tagtha leis an staid neamhdhleathach.

Ag an am céanna le ceartúchán a ordú, féadfaidh an Stiúrthóireacht Sláinte fíneáil chomhéigneach a ghearradh i gcomhréir le hAlt 26 den Acht Bia.

Roinn 8. Idirthréimhse

Níl feidhm ag na ceanglais i Ranna 4 agus 5 de na rialacháin seo maidir le bunáochtaí a chumhdaítear leis an gcéad mhír de Roinn 2 roimh an 25 Deireadh Fómhair 2025.

Roinn 9. *Teacht i bhfeidhm*

Tiocfaidh na rialacháin seo i bhfeidhm an 25 Aibreán, 2025.

Iarscríbhinn I a ghabhann leis na Rialacháin maidir le toirmeasc ar mhargú bianna áirithe atá dírithe go háirithe ar leanaí

Ciallaíonn ‘Siúcraí’ an sainmhíniú ar shiúcraí Rialachán an 28 Samhain 2014 uimh. 1497 maidir le faisnéis faoi bhia do thomhaltóirí (an Rialachán maidir le Faisnéis faoi Bhia) Roinn 1, lena gcuirtear chun feidhme Rialachán (AE) Uimh. 1169/2011 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle maidir le faisnéis faoi bhia a sholáthar do thomhaltóirí Iarscríbhinn I Sainmhínithe Sonracha Uimh. 8.

Ciallaíonn ‘siúcraí breise’ an sainmhíniú ar shiúcraí breise i Roinn 2(i) de Rialachán 18 Feabhra 2015 uimh. 139 maidir le lipéadú deonach earraí bia leis an bPoll Eochrach (an Rialachán Eochairphoill).

Ciallaíonn ‘Milsitheoirí’ na milseoirí a luaitear i Rialachán an 6 Meitheamh 2011 uimh. 668 maidir le breiseáin bia Roinn 1, lena gcuirtear chun feidhme Rialachán (CE) Uimh. 1333/2008 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle maidir le breiseáin bia Iarscríbhinn II Liosta an Aontais de bhreiseáin bia arna bhformheas lena n-úsáid i mbianna agus na coinníollacha úsáide Cuid B liosta 2.

Catagóirí bia agus deochanna	Cineálacha táirgí atá san áireamh sna catagóirí éagsúla bia agus deoch agus samplaí	Táirgí a chumhdaítear/tairseacha (luaite in aghaidh an táirge 100 g/100 ml réidh le hithe)
<p>1. Milseogra seacláide agus siúcra, barraí fuinnimh agus barráin/raonta milse agus milseoga</p>	<p>Seacláid agus milseogra siúcra, lena n-áirítear</p> <ul style="list-style-type: none"> - seacláid agus earraí seacláide eile, lena n-áirítear seacláid dhorcha agus bhán agus milseogra - milseogra siúcra gan chócó, lena n-áirítear glóthacha, milseáin bhruite, guma coganta, losainní, caramal, licorice, candy máirseáine <p>Barraí fuinnimh, lena n-áirítear</p> <ul style="list-style-type: none"> - barraí cnó, barraí próitéine agus barraí granola agus barraí de chineál gránach <p>Barráin/raonta milse, lena n-áirítear</p> <ul style="list-style-type: none"> - leatháin meala agus seacláide, leatháin milse atá bunaithe ar chnónna, agus 	<p>Clúdaítear na táirgí go léir</p>

	<p>barráin/leatháin mhilse eile atá cosúil leo</p> <ul style="list-style-type: none"> - subh/marmaláidí, “prim” (cáis mheidhg bhog agus mhilis) agus cáis dhonn a bhfuil siúcraí breise nó milseoirí (saorga) curtha léi <p>Milseoga milse, lena n-áirítear</p> <ul style="list-style-type: none"> - maróga, milseoga uachtair, glóthacha milseog, compótaí agus mús seacláide 	
2. Cácaí, briosaí agus taosráin mhilse agus/nó shailleacha eile	<p>Cácaí, briosaí, agus taosráin mhilse agus/nó shailleacha eile, lena n-áirítear</p> <ul style="list-style-type: none"> - cácaí, fianáin, briosaí, agus earraí bÁCáilte cosúil le borróga, muifíní, pióga, taosráin, croissants, donuts, vaiféil milis agus pancóga - meascáin thirim chun cácaí a dhéanamh, meascán plúir, fuidrimh agus taosanna le haghaidh táirgí den sórt sin 	Clúdaítear na táirgí go léir
3. Sneai ceanna	<p>Grán rósta Cnónna saille agus meascáin de chnónna saille, chomh maith leo siúd ina bhfuil torthaí Craicir/briosaí blasta agus pretzels Sneai ceanna eile, lena n-áirítear</p> <ul style="list-style-type: none"> - sneai ceanna ríse nó arbhair - sneai ceanna déanta as taos - sneai ceanna déanta as prátaí, glasraí, torthaí, caora nó gráin, lena n-áirítear sceallóga/crispaí agus táirgí comhchosúla, chomh maith le torthaí agus caora triomaithe - sneai ceanna easbhrúite 	Clúdaítear na táirgí go léir
4. Reoiteoga	<p>Orlaí inite, chomh maith leo siúd ina bhfuil cócócó, lena n-áirítear</p> <ul style="list-style-type: none"> - uachtair reoite atá bunaithe ar uachtar agus bainne agus ionadaigh atá bunaithe ar phlandaí, oighir uiscebhunaithe, uachtair reoite torthaí, soirbéid agus iógairt reoite. 	Clúdaítear na táirgí go léir

5. Deochanna boga, coirdial/scuaise agus a leithéidí	Deochanna boga, coirdial/scuaise agus deochanna comhchosúla, lena n-áirítear <ul style="list-style-type: none"> - tae fuar - deochanna boga agus deochanna boga milse comhchosúla eile amhail deochanna torthaí agus caora (carbónáitithe agus neamhcharbónáitithe) mura gcumhdaítear le catagóir dí 6 iad 	Clúdaítear na táirgí go léir
6. Súnná agus a leithéidí	Súnná agus a leithéidí, lena n-áirítear <ul style="list-style-type: none"> - súnná, neachtair agus táirgí comhchosúla, lena n-áirítear caoineoga (ó thorthaí, ó chaora nó ó ghlásraí), chomh maith leo siúd arna n-athbhunú ó thiúchán (lena n-áirítear caoineoga le hiógart/bainne murab é iógart/bainne an príomh-chomhábhar) - neachtair torthaí agus glásraí 	<ul style="list-style-type: none"> - Siúcraí breise > 0 g - Milseoírí > 0
7. Bainne agus deochanna planda-bhunaithe	Bainne agus bainne/deochanna plandaíbhunaithe, lena n-áirítear <ul style="list-style-type: none"> - gach cineál bainne agus bainne/deochanna plandaí-bhunaithe seachas cineálacha coipthe, cf. catagóir bia 9 - croitheadh bainne - caife agus deochanna caife ina bhfuil bainne nó bainne/deochanna plandabhunaithe (ina bhfuil bainne nó bainne/deochanna plandabhunaithe mar an príomh-chomhábhar), caife reoite 	<ul style="list-style-type: none"> - Siúcraí breise > 0 g - Milseoírí > 0
8. Gránaigh bhricfeasta	Gránaigh bhricfeasta agus gránaigh eile, lena n-áirítear <ul style="list-style-type: none"> - gránaigh, granola, múslaí, meascáin leite thirime 	<ul style="list-style-type: none"> - Siúcraí > 12,5 g - Snáithín cothaitheach < 6 g
9. Iógart agus táirgí comhchosúla	Iógart agus táirgí bainne coipthe, lena n-áirítear <ul style="list-style-type: none"> - iógart, bainne blaistithe coipthe agus iógart óil, aithris ar iógart cáisbhunaithe - áirítear leis freisin táirgí ilchodacha, amhail iógairt le múslaí 	<ul style="list-style-type: none"> - Saill > 3 g - Siúcraí > 10 g - Milseoírí > 0

	<p>Táirgí plandabhunaithe coipthe, tiubhaithe agus aithrisí eile ar ionadach iógart</p> <ul style="list-style-type: none"> - áirítear leis freisin táirgí ilchodacha, amhail ionadach iógairt le múslaí 	
<p>10. Bia gasta agus miasa ilchodacha</p>	<p>Bia gasta agus miasa ilchodacha</p> <ul style="list-style-type: none"> - Mearbhia: bia atá ar fáil go héasca a dhíoltar ullmhaithe go hiomlán, b'fhéidir téite agus fillte. Lena n-áirítear pizza agus sneaiceanna pizza; ceapairí agus fillteáin/rollaí; hamburgers in arán; miasa le ispíní; fries na Fraince; miasa pasta, sailéid ullmhaithe; béilí réidh comhdhéanta de mheascán de charbaihiodráití agus glasraí nó feoil/iasc/léagúim, nó na trí cinn le chéile; anraithí; leiteáin (ullmhaithe go hiomlán). Áirítear leis comhphárteanna aonair mearbhia (e.g. sceallóga agus cnapóga sicín) agus comhlíonfaidh gach táirge a áirítear i roghchlár mearbhia na critéir maidir leis an gcatagóir ábhartha bia/deochanna sa tábla seo. - Miasa ilchodacha: miasa ilchodacha atá réidh le hithe, reoite, cuisnithe nó stánaithe (e.g. a dhíoltar i siopaí grósaera). Lena n-áirítear pizza, sneaiceanna pizza, ceapairí agus cumhdaigh/rollaí; miasa pasta ullmhaithe, stobhaigh, anraithí, leite agus sailéid; Béilí réamhullmhaithe comhdhéanta de mheascán de charbaihiodráití agus glasraí nó feoil/iasc/léagúim, nó na trí cinn le chéile. 	<ul style="list-style-type: none"> - Fuinneamh > 950 kJ (225 kcal) - Saill sháithithe > 4 g - Salann > 1 g